

Da undervisningsministeriet for sit vedkommende kan anbefale andragendet, skal man med finansministeriets tilslutning anmode det ærede finansudvalg om ved 3. behandling i folketinget af forslaget til finanslov for finansåret 1949—50 at ville fremsætte følgende ændringsforslag som stillet af undervisningsministeriet:

Til § 21 XV. Tilskud til kunst og videnskab. C. 1. Stednavneudvalget.
Kontoen forhøjes med ..... 2 425 kr.

HARTVIG FRISCH.

P. Boelskov,
fg. fm.

Til folketingets finansudvalg.

Forslaget tiltrædes.

192

Undervisningsministeriet. København, den 22. november 1948.

Journ. nr. 2018/47.

Det kgl. danske videnskabernes selskabs kommission til undersøgelse af de i dansk privatejede bevarede kilder til dansk historie har siden 1929 oppebåret ialt fire 5-årige bevillinger på 3 000 kr. årlig. Den fjerde 5-årige bevilling er på finansloven for finansåret 1948—49 opført under finanslovkonto § 21 VIII. E. 2. b.

Undervisningsministeriet har fra kommissionen modtaget et andragende om, at bevillingen må blive fornyet for en ny 5-årig periode, dog således at det årlige beløb under hensyn til de stedfundne prisstigninger forhøjes til 4 000 kr. Ved udarbejdelsen af undervisningsministeriets bidrag til forslaget til finanslov for finansåret 1949—50 havde ministeriet endnu ikke taget stilling til dette andragende, og man opførte derfor på finanslovsforslaget foreløbig kontoen — § 21 XV. D. 2. b. — med 3 000 kr. som en ny 1-årig bevilling.

Kommissionens formål er ved en systematisk gennemgang og registrering af privatarkiver og privatbiblioteker, i første række på herregårdene, at konstatere, hvilke skrevne kilder til Danmarks historie der findes rundt om i landet, og kommissionen virker tillige for, at disse kilder ordnes, sikres og gøres tilgængelige for historisk forskning. Kommissionens undersøgelser har forlængst bekræftet, at der på herregårde, bøndergårde og andetsteds i privat eje er bevaret mange værdifulde historiske kilder, godsarkivalier, handelsarkiver, retsakter, landbrugsregnskaber, breve og optegnelser m. v., som giver værdifulde oplysninger om alle samfundsklassers, landsbyers og købstæders økonomiske, politiske og sociale forhold såvel som om enkeltmænds og familiers indsats i den nationale udvikling. Under kommissionens arbejde har det jævnligt vist sig, at værdifulde samlinger ikke blot i ældre tid, men også i den seneste tid er gået til grunde, men i en række tilfælde er større eller mindre arkiver netop ved kommissionens indgriben i sidste øjeblik blevet reddet fra tilintetgørelse.

Kommissionen støttes i sit daglige arbejde af en kreds af interesserede, herunder flere godsejere, og den har etableret et samarbejde med stedkendte personer i hele landet, med lokalhistoriske foreninger og med museer. Gennem tilskud fra privat side er det lykkedes kommissionen at sikre enkelte særlig store handelshuses arkiver og — i forbindelse med bestræbelser fra Århus universitets side — at medvirke til grundlæggelsen af det store erhvervsarkiv i Århus.

Statens samlede tilskud til kommissionens arbejde har siden 1919 udgjort ialt 60 600 kr., medens der siden 1923, da arbejdet påbegyndtes, har været ydet tilskud fra privat side (det kgl. danske videnskabernes selskab, carlsbergfondet, den grevelige Hielmstjerne-Rosencroneske stiftelse og overretssagfører L. Zeuthens mindelegat) til et samlet beløb af 106 200 kr., hvorhos mange arkivbesiddere helt eller delvis har betalt undersøgelsen og registreringen af deres arkiver.

Kommissionen har i sit andragende fremhævet, at dens fortsatte arbejde